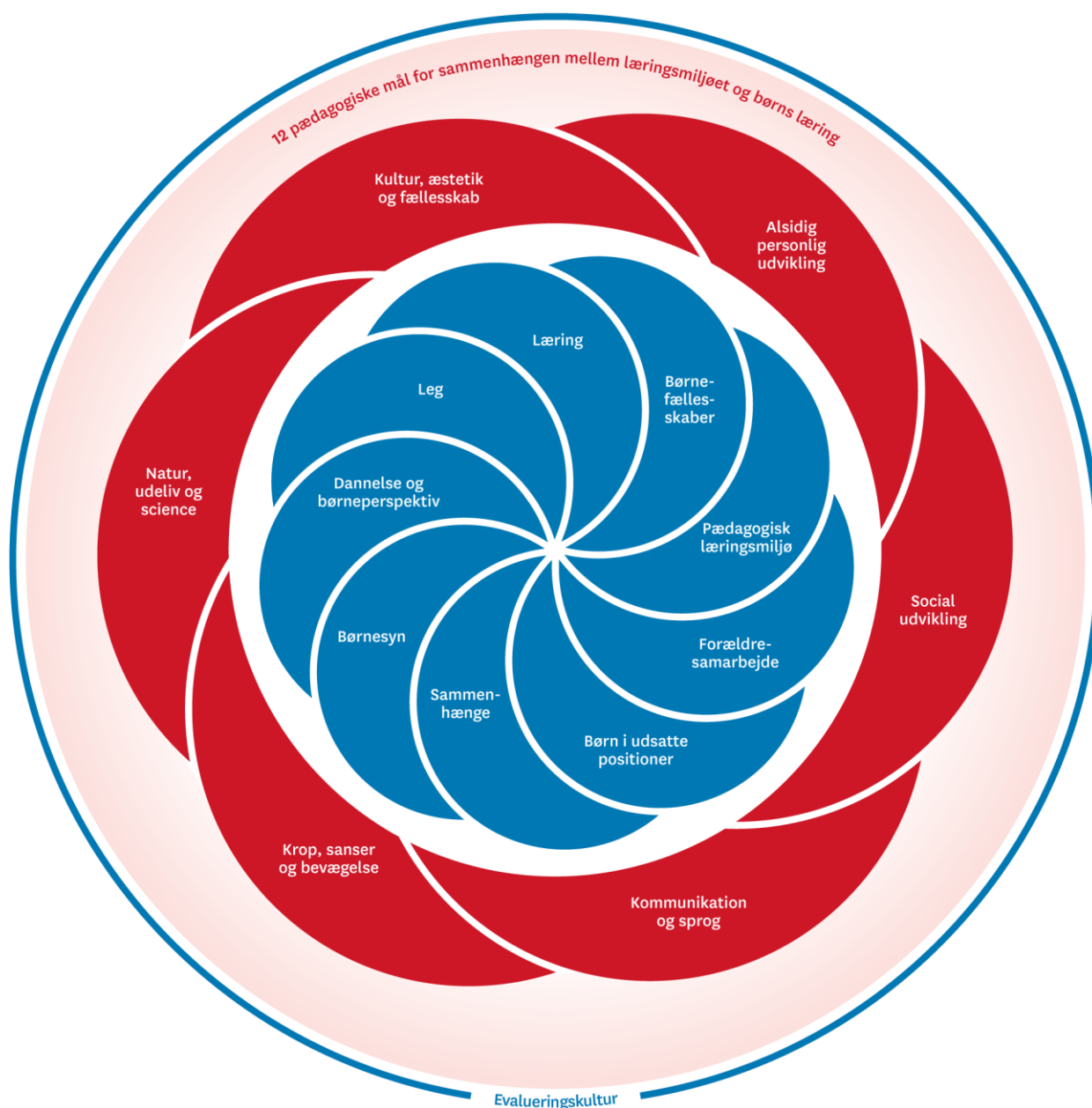

Pædagogisk læreplan for Børnehuset Lærken 2022/2024

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i

publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Hvem er vi?

Børnehuset Lærken er et hus fra 1999, der ligger i naturskønne og landlige omgivelser i Snoldelev. Det betyder at vi har masser af udfoldelsesmuligheder på vores udearealer i kuperet terræn, og er ude på vores store og dejlige legepladser store dele af dagen, hele året rundt.

Huset er opdelt i en vuggestueafdeling og en børnehaveafdeling med to stuer i hver afdeling. Afdelingerne er opdelt af husets hyggelige og hjemlige fællesrum hvor vi starter hver morgen med morgenmad og slutter ugen af med fælles sang-samling for alle børn fredag formiddag.

Personalegruppen er kendetegnet ved at være omsorgsfulde overfor både børn og hinanden, og samarbejdet på tværs af stuer og afdelinger er med til at styrke det i forvejen gode samarbejde.

Vi er sangcertificeret Sangglad af Sangens Hus i 2019. Vi elsker at synge med børnene og hinanden fordi vi ved at sang udvikler både sprog, motorik og sociale kompetencer. Desuden ved vi at når vi hører musik og synger sammen, frigøres endorfiner og oxytociner i kroppen, som skaber lykkefølelse, kærlighed og empati. Det er med til at skabe et fællesskab for børnene hvor de trives og styrker deres selvværd.

Ud over sang arbejder vi også meget med produkter af vores kreativitet. Når vi arbejder emneopdelt, giver det anledning til at lave forskellige kreative produkter ud fra børnenes fantasi. Det er også denne fantasi vi slipper løs når børnene får lov at gå på opdagelse i naturen og eksperimentere med deres omverden.

I Lærken har vi en række traditioner man støder på gennem året. Disse traditioner er med til at give børnene nye måder at se verden på, skabe en selvforståelse og giver faste pejlemærker i dagligdagen.

Rundt om al dette kommer den daglige dialog med det enkelte barn og børnegruppen. Vi prioriterer dialogen med det enkelte barn, da netop sproget er centralt for alle barnets udviklingsområder. Gennem forståelses af at vi er sproglige rollemodeller for barnet, har vi også fokus på vigtigheden af at det enkelte barn føler sig set og hørt.

Pædagogisk grundlag

"De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv."

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Et nøgleord i det pædagogiske arbejde i Lærken er *fællesskab*. For os er det utrolig vigtigt at børnene føler sig som en del af et fællesskab og har nogle gode og sunde relationer til andre børn og også voksne. Det er i disse fællesskaber at legen, og derigennem læringen, udvikler sig og barnet vokser og udvider sin horisont. Derfor er det også vigtigt for os, at barnets perspektiv medtænkes, så dette kan lade sig gøre i alle læringsmiljøer gennem hele dagen.

Derfor har vi bl.a. i perioder afprøvet et Café koncept i børnehaven, hvor børnene selv kunne gå til og fra formiddag og eftermiddagsmåltidet, således at deres leg ikke blev afbrudt. Vi afprøver med jævne mellemrum nye ideer som vi kommer frem til når vi diskuterer pædagogiske dilemmaer hvor vi spørger hinanden: *"Hvis du nu tager en børnekasket på, hvordan ser du så situationen?"*

"Når en voksen hjælper børnene med f.eks. at tage tøj på, ser barnet hvor meget hjælpen gavner, hvilket giver barnet lyst til selv at hjælpe andre børn der kan have svært ved det." – Pædagog i Lærken.

"Vi har samlinger, hvor de er fuldstændig baseret på børnenes præmisser. Det er børnene der bestemmer indholdet. Selv de helt små. Vi har sangkufferten fremme, så de mindste har lige så stor deltagelsessevne, som dem med sprog. Der er ikke noget, som er forkert. Og enkelte gange har vi sunget den samme sang flere gange i løbet af en samling - da det var det, børnene ville. Vi er forbundet til hinanden. Vi griner. Vi fjoller og har det virkelig hyggeligt sammen. Vi spiller frygtelig musik sammen. Den forfærdeligste lyd. Jeg prøver at samle det med faste rytmer, og vi har det skægt sammen." – Pædagog i Lærken.

Billede 1: Børnene har selv lavet en leg hvor opbevaringskassen inddrages på en ny måde.

Billede 2: Børnene valgte selv at de kunne tænke sig at spise i legehuset, så det gjorde vi selvfølgelig. Dette er en af de ting vi har fået øje på igennem arbejdet med Det Gode Måltid.

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

"Vi bruger små læringsmiljøer for så vidt muligt at nå at se alle børn og deres behov. Her kan vi hjælpe det enkelte barn med at udforske deres omgivelser og de udfordringer de kan møde." – Pædagog i Lærken.

"Et godt læringsmiljø skabes også når vi tænker kreativt, både i forhold til kreativt arbejde med børnene i for af male, tegne, bygge m.m., men også når vi tænker ud af boksen. Læring kommer i gennem alt hvad vi foretager os, alt hvad børnene foretager sig. Det gælder om at kigge/lytte og finde læring i alle de daglige ting." – Pædagogisk medhjælper i Lærken.

"I dagligdagen ser vi ikke kun vores fysiske rammer som læringsmiljø, men også os selv som et læringsmiljø i mødet med barnet og børnegruppen. Derfor har vi en stor opgave i at se barnet hvor det er, være opmærksomme på barnets udviklingszone, og ligesom de fysiske rum, indbyde til leg og læring." – Pædagogisk leder i Lærken.

Vi arbejder kontinuerligt med at udvikle den pædagogiske indretning så den virker intuitivt på børnenes nysgerrighed. Der er stadig et stykke arbejde foran os i læringsmiljøerne indenfor. Særligt udeområdet har vi haft stort fokus på. Det ses blandt andet ved at flere indendørs aktiviteter er rykket udenfor. Vi har lavet udendørs køkken og kamp-arena og vi har altid kreative kasser med ude på borde-bænke-sættene. Vi har indrettet vores udeværksted således at aktiviteten kan sættes i gang hurtigt, da materialerne er til stede og hurtigt kan tages frem.

Vi arbejder også meget med læringsmiljøet omkring måltidet, hvor vi hele tiden ser på børnenes deltagelsesmuligheder før, under og efter måltidet. Her deltager børnene i at hente vognen fra køkkenet, dække bord, øse op og spise selv, samt tage ud af bordet efter sig og skrabbe madrester i madaffald.

Den overordnede struktur i børnehaven sikrer at der 2 gange om ugen etableres aldersopdelte grupper, så der er fokus på mere udviklende aktiviteter for børn i sammen alder. På den måde sikrer vi at børnene både er sammen stuevis, på tværs og aldersopdelt over en hel uge, og indgår i forskellige sammensætninger som udfordrer og udvikler dem forskelligt.

Billede 3: Vi tegner også udenfor.

Samarbejde med forældre om børns læring

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

I samarbejde med forældrene til børn i Lærken, tilstræber vi dagligt god kommunikation og respekt i mødet med de enkelte forældre. Vi ved det er vigtigt at fastholde barnet som *det fælles tredje* i dialogen med forældrene, for at sikre en faglig og professionel dialog om barnet. Mødet med forældrene – både det uformelle møde i garderoben og det mere formelle møde i mødelokalet – ser vi som en ressource som giver os mere viden og information om barnet. I den sammenhæng ser vi altid forældrene som eksperter på deres eget barn. I Roskilde kommune bruger vi *Dialogredskabet* til at tale ud fra. Det er et redskab der tager udgangspunkt i spørgsmål som både besvares af personale og forældre og som vi på trivselsmøder sammen taler om. Det er altså ikke et måleredskab til at vurdere børn. På den måde sikre vi at vi taler ud fra et fagprofessionelt ståsted, således at vores faglighed kommer på dagsorden frem for synsninger.

I den daglige kommunikation på husets intranetplatform AULA, fortæller vi dagligt hvad vi gør og hvorfor, som en del af det pædagogiske arbejde at dokumentere hvad vi laver med børnene, samt at forældre kan følge barnets hverdag i Lærken.

Den formelle del af samarbejdet starter allerede en måned før barnets start i Lærken, hvor barnets forældre modtager et velkomstbrev + folder i sin e-boks. Her opfordres forældre at kontakte os så vi kan vise dem rundt og de kan hilse på institutionen samt stuen de skal gå på. Her tales der også kort om indkøringsforløbet.

Der afholdes:

- Indkøringssamtale efter ca. 3 måneder, med stuens personale, med barnets indkøring i centrum.
- Der holdes en 2 års trivselssamtale, med stuens personale, med afsæt i dialogredskabet.
- Der afholdes en overleveringssamtale med personale fra både afgivende og modtagende stue ved overgang fra vuggestue til børnehave omkring barnets 3 års fødselsdag (i enkelte situationer op til 3 måneder før) Her tages udgangspunkt i dialogredskabet.
- Der afholdes 4 års trivselssamtale med stuens personale, med afsæt i dialogredskabet.
- Der afholdes 5 års trivselssamtale med stuens personale, med afsæt i dialogredskabet og med overgang til SFO som omdrejningspunkt.

Som udgangspunkt kan der aftales flere møder efter behov, både på forældres og personalets initiativ.

Børn i udsatte positioner

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Vi samarbejder efter gældende retningslinjer med PPR, og har fokus på den tidlige indsats. Det gælder desuden flygtninge børn som vi modtager med jævne mellemrum.

Forældresamarbejdet vægtes højt i samarbejdet om børn i udsatte positioner. Vi vil altid se forældrene som en ressource i denne sammenhæng.

Vi har i høj grad fokus på børneperspektivet i arbejdet med børn i udsatte positioner. Vi har altid øje for børnenegruppens behov og udfordringer. Det betyder at vi hele tiden justerer vores pædagogiske praksis, så alle børn trives og kan føle sig trygge. Det kan eks. være at lukke dørene ind til stuerne for at tydeliggøre rammen.

Vi tilrettelægger vores dagligdag, så børnene har mulighed for at være i mindre grupper. Det gør vi for at sikre at alle børn bliver set og mødt af nærværende voksne.

I Lærken er det rammerne der skal tilpasses barnet og ikke omvendt. Derved får vi bedst muligt inkluderet alle børn i fællesskabet.

Vi øver os i at arbejde i samme retning. Det gør vi ved sparring på tværs og vi diskuterer pædagogiske dilemmaer på p-møder. Barnesynet er grundlaget for hvordan vi møder barnet. Derfor er det vigtigt at vi jævnligt genbesøger og opdaterer vores definition af barnesynet.

Vi har rigtig gode erfaringer med især arbejdet med Sangglad virker inkluderende og giver deltagelsesmuligheder i fællesskabet. Derfor bruges dette altid som en indgangsvinklet til at dyrke fællesskabet.

I børnehaven arbejder vi med Fri for mobberi. Her arbejder vi ud fra de 4 grundværdier: Tolerance, Omsorg, Mod og Respekt. Børnene lærer herigennem at acceptere og tage hensyn til de andre børn i gruppen. De lærer også at acceptere hinandens forskelligheder.

Når man arbejder med Fri for mobberi og Sangglad er det gældende for begge dele at det er de voksne der har skabt rammerne. Det gør det nemmere for børn i udsatte positioner at komme ind i fællesskabet. Ved Sangglad kører et sangglad program i 6 uger ad gangen. Dermed bliver det mere forudsigeligt og det gør det nemmere for børnene at deltage på sigt.

Vi er senest begyndt at udvikle meget på vores tydelighed og struktur både for børn og voksne. Det betyder at vi tilbyder forudsigelighed på dagen gennem eksempelvis piktogrammer, billeder af hvilke voksne der er at finde hvor på legepladsen og faste pladser til børnene så de hele tiden ved hvad der er det næste der skal ske, og vi skaber tydelige forventninger til dem.

Vi er begyndt at bruge piktogrammer for at give alle børn et mere visuelt overblik over dagen. Især børn i udsatte positioner bidrager af dette, da børnene kan se hvad de skal og hvor langt vi er kommet.

"Åbenhed over for børnenes perspektiv, betragtes som en kerneopgave i forhold til at skabe øgede deltagermuligheder for børn i udsatte positioner. Det er i høj grad børnenes initiativer og interesser, der er styrende for det pædagogiske arbejde. Det ser vi konkret da, leg og samspil vokser frem undervejs når børnene leger." – Pædagog i Lærken.

Sammenhæng til børnehaveklassen

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

I Lærken kalder vi vores gruppe med de kommende skolebørn for storegruppen. Dette gør vi fordi vi gerne vil have så lidt fokus verbalt på at børnene "snart" skal starte i skole, da det kan skabe et unødigt pres på børnene, samt at nogle børn kan ende med at blive skoleudsat. Desuden starter de ikke formelt i skole, men SFO.

Børnene starter i storegruppen den 1. maj og afslutter som udgangspunkt den 30. april. Fra 1. maj og hen over sommeren mødes gruppen én gang om måneden for at få en føling med hvad det vil sige at gå i storegruppen. I denne periode vil den ansvarlige pædagog også danne et overblik over hvilke ressourcer børnene har og dermed lægge en plan for hvad der skal være fokus på tiden i storegruppen.

Fra midt august vil storegruppen fremover samles 2 gange om ugen. Her vil vi arbejde ud fra den plan der er blevet lagt. Vi vil altid arbejde med de sociale kompetencer og fællesskabet i gruppen, således at de er klædt bedst muligt på til at kunne klare den nye hverdag og hjælpe hinanden når de starter i SFO og skole.

Børnene vil øve sig i at være uafhængige og klare konflikter selv. Dette øver vi især ved vores bamsemøder, som er en del af Fri for mobberi, hvor børnene reflekterer over hvad det vil sige at være en god kammerat og hvordan man kan hjælpe hinanden hvis man ser en kammerat der har brug for hjælp.

Vi vægter højt at børnene øver og træner deres færdigheder på en sjov og legende måde med udgangspunkt i deres børnehaveliv. Igennem leg vil børnene øve sig på at vente på tur, vær opmærksomme, at holde fokus og fordybe sig i én aktivitet ad gangen.

Vi leger bl.a. stoleleg, gulerodsleg, Spejl, stopdans. Alle lege der kræver at børnene er opmærksomme og holder fokus.

"Vi legede stoleleg i storegruppen uden særlige instrukser, for børnene sagde at de godt kendte legen. Den voksne stod for musikken. De samme to børn røg ud af legen som de første i de første par runder. Herefter kunne den voksne fortælle at hvis man ikke var opmærksom på hvornår musikken slukkede, så opdagede man ikke at de andre børn havde sat sig på en stol. Herefter blev alle børn beviste om at ville de have større chance for at få en stol, så krævede det opmærksomhed – Pædagog i Lærken.

Børnene skal lære at færdiggøre en opgave uden at give op og miste fokus. Vi lægger vægt på at lære børnene at det ikke gælder om at blive først færdige, men at gøre det så godt man kan. En opgave i storegruppen kunne være at lave et selvportræt eller lave en tegning ud fra en oplevelse vi har haft i gruppen.

Børnene skal også lære, at man ikke kan nye ting med det samme og at det er helt i orden at de spørger om hjælp, i stedet for at sidde og ikke turde sige noget. Det er en vigtig læring til når de skal starte i skole. Vi snakker meget om i storegruppen, at børnene øver sig på nogle forskellige ting. Nogle har nemt ved bogstaverne, nogle har nemt ved at lære regler for de forskellige lege osv. Dette snakker vi også meget om på vores bamsemøder. På den måde får børnene respekt for at vi er forskellige.

Efter nytår begynder vi på vores overgangsprojekt, som børnene skal arbejde videre med både i SFO og i skolen. De sidste mange år har dette emne været "Mig selv". Her vil vi snakke om navne på børnenes familie og hvad f.eks. deres ynglings dyr, -mad, -musik er. Vi snakker også om kroppen. Hvilke knogler kender de? Hvilke sanser har vi? Børnene vil få en lille hjemmeopgave hvor de bl.a. skal skrive deres fødselsvægt og hvad de vejer nu. Børnene bliver beviste om at de har forskellige øjenfarve, forskelligt hårfarve og at man godt kan være ældst og alligevel være en af de laveste.

I efteråret vil der være en tur til brandstationen inde i Roskilde. Af to omgange vil storegruppen komme på tur med storegrupperne fra Hyldebo og Svanen. Først vil der være en tur til Boserup Skov i marts eller april. På denne tur vil pædagogerne fra SFO'en også deltage. Herefter vil alle tre storegrupper besøge SFO'en, hvor de får en rundvisning i SFO'en og får set klasselokalerne. Pædagogerne fra SFO'en vil komme på besøg i børnehaven i marts måned, så de kan lære børnene at kende.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Storegruppen har en årlig tur med de to andre daginstitutioners førskolebørn, til Roskildes smukke Boserup Skov. Her er der arrangeret en dag af naturvejlederen i skoven. Turen til Boserup Skov er en kæmpe gevinst for storegruppen, der på denne tur møder de andre storegruppe børn fra de to andre børnehaver, samt pædagogerne fra SFO'en som børnene skal være sammen med når de starter i SFO. Det giver børnene en ro og en tryghed i tiden op til de skal starte i SFO. En del af børnene får knyttet nye relationer til børn fra de andre børnehaver. Ved det efterfølgende besøg i SFO'en er der en stor gensynsglæde, når børnene møder de nye kammerater.

Hvert år går storegruppen Lucia i konfirmandstuen, for Gadstrup og Snoldelevs ældre borgere. Det er en begivenhed børnene glæder sig utrolig meget til. Alle er en smule nervøse, men børnene står sammen som storegruppe. Vi har øvet os meget inden og det er en kæmpe sejr for børnene når det er vel overstået. Der bliver serveret æbleskiver og saftvand til slut. Dette har dog ikke været muligt under Corona.

Hvert år er der julegudstjeneste for børnehaven og de ældste vuggestuebørn i Snoldelev Kirke, arrangeret af den lokale præst. Børnene har klippet julepynt som de har med og pynter kirkens juletræ. Dette har dog ikke været muligt under Corona.

Som noget nyt deltager vi i den årlige tradition hvor vi klipper julepynt til juletræet i Gadstrups lokale Brugs-uddeler og danser om juletræet.

Jævnligt kommer den lokale dagplejer på besøg og leger på den lille legeplads med vuggestuen eller børnehaven. På den måde har de børn der senere starter i Lærken oplevet miljøet et par gange før. Vi har et ønske om at udvikle dette samarbejde til også at indeholde noget fælles sangsamling og på den måde integrere Sangglad.

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

"Det vi gerne vil er at lave legemiljøer, som støtter børnenes initierede lege, og at rummene fx via små flytbare reoler 'hurtigt' kan flyttes for at gøre plads til nye lege. Vi skal være opmærksomme på, hvordan vi ud fra vores økonomi, viden og muligheder kan gøre de fysiske rammer og legemiljøer så spændende, og æstetiske som mulige, så de indbyder til vores og børnenes initierede lege. Og herved skaber et godt lege og læringsmiljø. Ting skal være i børnehøjde og indbyde til nye legemuligheder eller muligheder for udfoldelse og læring - uden at der skal være en voksen tilstede.

Vi som voksne skal i højere grad være mere flytbare og i en grad være bedre til at kommunikere ud til forældrene, hvad der rører sig hos det enkelte barn eller en børneflokk, så de bedre sammen hjemme kan lege videre, snakke videre eller bygge videre på en viden, som rører børnenes interesser lige her og nu. Det er

også interessant, at få en snak om, hvor især vi som personale har vores forcer i forhold til pædagogiske aktiviteter.” – Pædagog i Lærken.

Vi er meget ude og derfor har vi haft fokus på at børnene også skal have steder hvor de lige kan lægge sig lidt. Det kan være for lige at få en pause, lytte til lidt musik, læse en bog, eller som en del af en rolleleg eksempelvis. Derfor har vi hængekøjer og udendørs sækkepuder, som nemt kan flyttes og integreres der hvor legen er. Nogle børn tilbydes pauser for sig selv, fortsat under opsyn, men hvor de fordyber sig i en aktivitet alene eller sammen med en voksen og/eller andre børn.

I børnehaven er vi hele tiden optaget af at udvikle vores legemiljøer udenfor. Vi er opmærksomme på at der skal være legemiljøer til alle børn. Da børnegruppen hele tiden ændrer sig og børnenes interesser ligeså, ændre vores legemiljøer sig også tilsvarende. Vores kommende projekter indeholder en vaskehal, så børnene kan vaske deres cykler og moon-cars og et udendørs køkken, hvor børnene kan servere mad for hinanden.

Vi har fokus på at vi har legemiljøer hvor børnene kan være fælles om noget og at vi voksne kan være sammen med børnene om et fælles tredje. Men vi er også opmærksomme på at en dag i børnehaven kan være lang og krævende og derfor trænger børnene til et sted hvor de kan slappe af. Derfor har vi 4 store sækkepuder og 2 hængekøjer, hvor børnene kan komme ned i gear.

At kæmpe er en hel naturlig del af børns lege, men vi så et behov for at indføre en slås-kultur, så børnene kunne kæmpe under strukturerede spilleregler. Vi har derfor lavet en slås-arena, hvor børnene kan kæmpe

to og to mod hinanden, superviseret af en voksen. Børnene har selv lavet sværd, som de kæmper med og de kan ikke se sig fri for at de pludselig skal kæmpe mod en voksen.

Nogle børn vil hellere lege nogle stille lege og det skal der også være mulighed for. Vi har fået lavet en sandkasse, hvor børnene kan lege med biler, dinosaurer eller hvad der er interesse for. Vi laver også kreative miljøer, hvor der bliver lavet perlekæder, perleplader, tegnet og malet.

Vi er opmærksomme på at vi også kan lege indendørslege udenfor. Vi har bl.a. to kasser med legoklodser, vi har lavet et vendespil med børnenes ansigter på, vi har et kryds og bolle spil lavet i sten og et bowling-spil lavet med flasker.

De seks læreplanstemaer

Alsidig personlig udvikling

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Når vi i Lærken arbejder med Sangglad gennem sangsamlinger har vi fokus på at dette læringsmiljø understøtter det enkelte barns alsidige personlige udvikling ved at barnet øver sig i at: vente på tur, deltagerstrategier – både egne og respekten for andres, håndtere egne følelser, være på og træde tilbage, turde øve sig og blive bedre, blive mere bevidst og udvikler varieret stemmebrug, starte og stoppe sange og bevægelser, rammer, rutiner og kontinuerlighed.

"Når børnene leger i skoven kalder de nogen gange på os hvis de har fundet en snegl. Så skal vi se dem. Så henter vi spande til dem de kan have dem i og så er der andre børn der henter blade som de kan spise. På den måde skaber børnene sammen deres egen aktivitet og derigennem læring." – Pædagog i Lærken.

"Vi havde et barn som slet ikke ville røre ved bolledej når vi skulle bage boller. Så vi gav barnet lov til at blive siddende og observere de andre børn og voksne der formede boller. Næste gang vi bagte boller på stuen, var barnet ikke ligeså afvisende og turde lidt mere." – Pædagogisk medhjælper i Lærken.

"Vi er en certificeret Sangglad institution. Udover hvad Sangglad kan gøre for sproget hos børnene, har vi opdaget hvordan børnene udvikler og udfolder sig sammen, når de synger sammen. Om fredagen er der fælles sang-samling for hele huset, hvor alle deltager på lige fod, fra det mindste vuggestuebarn til førskolebarnet. Her sidder alle i en stor rundkreds, og enkelte børn inviteres til at vælge sange og være i centrum i plenum. De andre lærer at lytte når 1 af 50-60 børn taler, og alle finder ro og tryghed i fællesskabet og hos de voksne. De er vidunderligt at se hvad det gør for husets børn!" – Pædagogisk leder i Lærken.

Vi gør meget ud af overgangen fra vuggestue til børnehave. Barnet har nu gået i en mindre børnegruppe, med lidt flere voksne, er en af de største og skal videre ud og udfordres lidt mere og udvikle nye færdigheder. Det er et stort skridt, og det gør vi meget ud af. Børnene køres inden- eller udenfor på *Børnehaveexpressen* hvor børnehavebørnene tager imod det nye barn med flag og sang. På denne måde indlemmes det nye barn i det nye fællesskab, og alle der har været igennem overgangen husker og forstår seancen. Dette skaber en tydelig og god overgang for barnet fra vuggestue til børnehave.

Social udvikling

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Når vi i Lærken arbejder med Sangglad gennem sangsamlinger har vi fokus på at dette læringsmiljø understøtter det enkelte barns sociale udvikling ved barnet over sig i at: være en del af et sang- og musikfællesskab, deltagelse på forskelligt niveau i fællesskabet, øve sig sammen, lytte til andre og følges ad, efterligne andre og aflæse mønstre.

I børnehaven arbejder vi med Fri for mobberi. Fri for mobberi er et redskab til at skabe en inkluderende kultur imellem børnene, som skal forebygge mobning. Det bygger på de fire værdier, Tolerance, Mod, Respekt og Omsorg.

Vi arbejder med det i vores dagligdag, hvor vi har fokus på hvordan børnene taler til hinanden og hvordan de lytter til hinanden, f.eks. når et barn siger stop, så skal man respektere at man skal stoppe. Vi lærer børnene at aflæse hinanden, så de ikke overskrider hinandens grænser.

Ca. én gang om ugen, holder vi bamsemøder. Bamsemøderne kan varieres efter behov. Det kan være storgruppen, Smølfegruppen, en lille pige- eller drengegruppe osv.

Hvert barn har en lilla bamseven, som deltager sammen med barnet ved hvert bamsemøde. Et bamsemøde er hvor børnene, sammen med en voksen snakker om hvordan man er en god kammerat. Vi tager udgangspunkt i samtalekortene der er Fri for mobberi kufferten.

Et bamsemøde kunne se således ud: Den voksne har en stor lilla bamseven, som starter med at hilse på hvert barn og dets bamseven. Herefter snakker vi om ca. 4 samtalekort, leger stopdans, hvor børnene skal tage hånden frem og råbe STOP når musikken stopper. På denne måde lærer vi børnene at sige fra over for andre børn, i stedet for at nogle får sagt stop på en uhensigtsmæssig måde. Børnene bliver sat sammen to og to, hvor det ene barn skal sidde således at det andet barn kan tegne på ryggen. Den voksne læser nu en massage historie op. Til denne historie er der nogle øvelser som det ene barn skal tegne på det andet

barns ryg. Tanken er at den man røre ved mobber man ikke. Til slut ligger børnene i en rundkreds med fødderne ind mod midten. Den voksne står i midten og vifter med en kæmpe stor vifte hen over børnene imens "Sov min lille bamseven" spiller. Til slut kommer børnene og deres bamseven op en ad gangen og siger farvel til den voksne og den voksnes bamseven og børnene får lov til at vælge et klistermærke som de sætter på brystet.

Det er også en vigtig del at forældrene bakker op om Fri for mobberi. Dette kan de gøre ved at opmuntre børnene til at lege på kryds og tværs af børnegruppen. Det er også vigtigt at der ikke bliver snakket dårligt om andre børn og deres forældre.

"Bamsemøderne er blevet en vigtig del af de pædagogiske aktiviteter i børnehaven. Børnene efterspørger selv bamsemøderne. Jeg oplever at børnene oplever at de kan komme ud med nogle ting, som måske er lidt svære at sige, men som de kan sige igennem deres bamseven. Nogle gange kommer bamsemøderne til at handle om noget andet end venskaber og fællesskab og der bliver vendt nogle ting som børnene går og bekymre sig om, f.eks. Corona". – Pædagog i Lærken.

"Jeg prøver også tit at tage nogle børn med op og sidde ved et bord og f.eks. laver puslespil. Det giver en fælles sammenhørighed og vi taler om hvad der er på puslebrikkerne eller hvad vi nu er fælles om." – Pædagog i Lærken.

Kommunikation og sprog

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Når vi i Lærken arbejder med Sangglad gennem sangsamlinger har vi fokus på at dette læringsmiljø understøtter det enkelte barns kommunikation og sprog ved barnet over sig i at: træne udtale rytisk inkl. remser, fagter og babytegn, lære at udtrykke følelser, stemning og mimik via sang, lære sin stemme at kende og sin stemmes potentiale, sammenhæng mellem ord, lyd og krop.

Vi har fokus på at bruge samtaler i hverdagssituationer hvor vi deltager og fordyber os i legen sammen med børnene. Vi guider børnene i legen og styrker deres sprog og udvider deres begrebsverden. Vi hjælper børnene til at sætte ord på, sige fra og vente på tur. Spørge ind til legen med HV-spørgsmål.

Vi varierer og beriger børnenes sprog ved at lege sproget ind og fjerne sproget. Ved at bruge Zonen for nærmeste udvikling for hvert enkelt barn. Sætte ord på det vi gør, bruge gestik og mimik. Have fokus på at følge barnets spor og være nysgerrige på det fælles tredje. Have fokus på 1:1 dialog, turtagning og på at begreber eks. fisk → sild.

Vi er opmærksomme på at være sproglige rollemodeller. Det er vi ved at være opmærksomme på at sproget er et læringsrum gennem hele dagen. Ved at vi følger barnets spor og er opmærksomme på barnets perspektiv i dialogen. Ved at give barnet tid og være tålmodige og skrue ned for tempoet. Ved at italesætte hvad vi gør og benævne genstande.

"Når vi sammen med børnene står og kigger ud over marken og den store vej. Så kommer der pludselig en gul lastbil, så taler vi om at den er stor, eller kører stærkt. Så er der et andet barn der siger hund, for der er en hund på siden af lastbilen. Et andet større barn siger så at der køber far ind, for det er jo en Nettolastbil. På den måde udvikler flere børn den samme historie sammen og inspirerer hinanden, mens vi understøtter dem." – Pædagogisk medhjælper i Lærken.

I børnehaven arbejder vi med sprog på mange måder. Dette gør vi igennem daglige dialoger med børnene, hvor vi sætter ord på hvad vi selv gør, men også hjælper børnene med at sætte ord på deres handlinger og intentioner. Ved at være nærværende og lyttende, hjælper vi børnene til at få en større sprogforståelse. Vi taler om kropssprog og mimik og om hvad det gør ved de andre børn når man f.eks. har været lidt voldsom ved hinanden.

Vi arbejder med Fri for mobberi, hvor børnene lærer at sætte ord på deres følelser. Vi snakker også om hvordan man ser ud når man er ked af det, vred, glad, bange osv.

Krop og bevægelse er også en del af sprogarbejdet i børnehaven. Vi er ved at indføre en slås-kultur, hvor børnene lærer at sige til og fra når det bliver for voldsomt, men også hvor børnene lærer at aflæse hinandens signaler.

Vi arbejder med kollektive beskeder og dette bliver understøttet af vores brug af piktogrammer, så dagen bliver gennemskuelig og børnene får sat ord på hvad det er vi skal. Børnene er selv med til at sætte ord på dagens aktiviteter.

For os er sprog også at børnene skal svare, både de voksne, men også hinanden når de bliver spurgt om noget. Vi øver "ja tak" og "nej tak" og generelt fokus på den gode tone. Som et led i vores arbejde med Fri for mobberi, er det også vigtigt at børnene hilser på hinanden, når de møder ind i børnehaven om morgenen. Børnene øver derfor på at sige "godmorgen" og "farvel", når de kommer og går. Derfor har vi i perioder indført hilseuger. Der vil være talebobler mange steder i børnehaven, så børnene bliver gjort opmærksomme på at vi nu har fokus på dette.

To gange om ugen har vi sangsamling og generelt synger vi meget i børnehaven. En sangsamling består af et program der varer ca. 20 minutter. Dette program bliver kørt over 6 uger, således kan børnene nå at lære sangene. Vi oplever ydermere at de børn der ikke er helt trygge ved at synge, begynder at synge jo flere gange vi er programmet igennem.

Efter frokost læser vi ofte bøger. Alt fra rim og remser, til eventyre og nyre danske børnebøger. På begge stuer i børnehaven er der et læsehjørne, som også er stillezonen.

Vi har emneuger hvor vi har fokus på f.eks. kroppen eller bondegårdsdyr. I disse emneuger består vores sangsamling af sange der understøtter disse emner. Vi spiller spil, så børnene øver udtale, sætningsopbygning og får en større sprogforståelse.

Krop, sanser og bevægelse

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Når vi i Lærken arbejder med Sangglad gennem sangsamlinger har vi fokus på at dette læringsmiljø understøtter det enkelte barns krop, sanser og bevægelse ved barnet øver sig i at: kunne mærke puls og rytme i kroppen, bruge kroppen som instrument, veksle mellem at være i ro og i bevægelse, **samt øge bevidstheden om**: kropsdele, koordination, vejtrækning og at stemme og krop hænger sammen.

"På stuen danser vi til musik med masser af bevægelse, mimik og fjolleri. Eller vi tager en stille og svævende dans. Altid med stor glæde. Det er ofte børnene, der peger på højtaleren og vil synge og danse."
- Pædagogisk medhjælper i Lærken.

"Vi arbejder med krop og bevægelse på vuggestuens legeplads, op og ned af skrænten til skoven. Bruger sanserne lytter til fuglene, rører ved snegle og mariehøns mm., så ser vi ud over marken og snakker om trafikken på Køgevejen og lugter til Henriks køer." – Pædagogisk medhjælper i Lærken.

"Vi bruger kroppen hver dag. Børnene har adgang til kuglerum og puderum hverdag, hvor de kan bruge deres krop til at kravle op og ned af rutsjebane og bevæge sig gennem kugler, tumle mellem puder som kan stables mv. Vi har adgang til trampolin, som børnene kan hoppe på, og vi høre en del musik via vores iPad, som vi bevæger os til. Vi synger meget hver dag til at stimulere vores sanser med, via sangglad, og vi laver sanglege og bruger mange fagter til sangene. Vi kan også finde trædepuder frem de kan gå op og ned af. Vi er stort set ude hver dag, hvor børn og voksne bruger deres krop til at komme op og ned af bakken, og kravle gennem en tunnel og vippe. De kan cykle, rutsje, løbe, blive inspireret i sandkassen med vådt og tørt sand, grus og jord." – Pædagog i Lærken.

"Nogle børn har svært ved at komme ned i gear efter en leg med høj aktivitet. Derfor gør vi en del ud af at lave nogle reguleringslege. Dvs. at vi samler en lille gruppe og leger nogle lege hvor vi skiftes mellem høj og lav aktivitetsniveau. Det kan være cykelleg, hvor børnene holder fast i et reb og den voksne er forrest."

Så skal vi cykle i bjergene, hvor det går op og ned. Når det går op går det meget langsom og når det går ned går det meget hurtigt. Det kan også være lege hvor vi skal samle små kugler op med tæerne og putte i en skål, eller at vi er på safari og hilser på en masse dyr. Det kan være stopdans og mindfulness". Pædagog i Lærken.

"I storegruppen har vi yoga én gang om ugen. Vi er så småt også ved at starte det op i vores Smølfegruppe. Børnene lærer at koncentrere sig bedre og finde en indre ro. De vil blive bedre til at sidde stille og til at samle sig om deres tanker. Yoga styrker fællesskabet i gruppen, børnene hjælper hinanden og hepper på hinanden hvis nogen pludselig har lavet en svær øvelse. Pædagog i Lærken.

"I børnehaven har personalet valgt årligt at deltage i cykelleg. Her taler de med børnene om deres cykler, de laver en "nummerplade" til deres cykel, hvor barnet selv må vælge navnet, så det kommer der mange sjove navne ud af. De gennemgår de gængse trafikskilte og så leger de klassiske og nye lege på deres cykler, som f.eks. cykel stopdans. De kører også til nærliggende legepladser og kommer på den måde ud. Det skaber noget helt særligt børnene imellem og det er en fornøjelse at se personalets fordybelse i projektet." Pædagogisk leder i Lærken.

Billede 4: Her øver børnene at se sig for - til højre og venstre. Vejen de befinder sig på er sidevejen til Lærken.

Natur, udeliv og science

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Når vi i Lærken arbejder med Sangglad gennem sangsamlinger har vi fokus på at dette læringsmiljø understøtter det enkelte barns natur, udeliv og science ved barnet øver sig i at: bruge sang og musik udendørs, sange om dyr, planter og årstider, fornemme puls, rytme og periode (spirende matematisk forståelse), en bedre rummelig fornemmelse (starten på at forstå andre systemer som verden er ordnet efter), at opleve sangen auditivt og visuelt, forstå egen krop.

"Vi er så heldige, at vi bare skal gå på legepladsen for at få en masse naturoplevelser... For at inddrage dyr, går vi over på bondegården på hjørnet hvor de har køer. Der er også folde med heste lige i nærheden. Ellers har vi vores årlige bondegårdstur, hvor vi kommer rundt om mange forskellige dyr og får en masse viden fra bondemanden og -kønen. – Pædagog i Lærken.

I børnehaven har vi en stor legeplads med en skov, hvor børnene klatrer i træerne og graver i jordbunden. Vi har forstørrelsesglas og insektglas så børnene kan undersøge dyrelivet i skoven nærmere. Har børnene fundet et dyr vi ikke ved hvad hedder, undersøger vi det sammen på iPaden. Inde i skoven bygger børnene ofte nogle flotte huler af grene.

I vores bålhytte laver vi mad over bålet. Børnene sidder omkring bålet og synger sange og der bliver sat gang i nogle gode samtaler, b.l.a. om hvilke mad vi kan lave på bålet. I børnehaven er børnene selv med til at kløve brændet.

Vi har etableret en køkkenhave i en lukket del af legepladsen som har til formål at lære børnene om principperne bag "fra jord til bord" med f.eks. bærbuske, tomatplanter, krydderurter m.m. Det betyder også at de bærbuske der er på selve legepladsen kan indgå i børnene leg uanset om bærrerne er modne eller ej.

Vi har desuden valgt at spraymale nogle stammer på træerne røde. Disse træer må man ikke klatre i, mens der er frit spil i alle de andre træer. Det giver et tydeligt billede for børnene af hvor man må og ikke må klatre, uden at de voksne hele tiden skal give anvisninger.

Kultur, æstetik og fællesskab

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Når vi i Lærken arbejder med Sangglad gennem sangsamlinger har vi fokus på at dette læringsmiljø understøtter det enkelte barns kultur, æstetik og fællesskab ved barnet over sig i at: opleve glæden ved at skabe, bruge sin fantasi og kreativitet, måden vi synger sammen på (eks. rundkreds) **samt øge bevidstheden om:** egen og andres kultur og traditioner via sang, bevægelse og drama, musikkens mangfoldighed, den danske sangskat og traditioner som jul, påske og fastelavn.

I børnehaven arbejder vi med forskellige materialer når vi er kreative. Vi tegner med forskellige slags farver, maler med pensler, opvaskebørster og fingrene. Vi maler på papir, pap, grene og sten. For også at få arbejdet med sanserne, bliver børnene til tider malet under fødderne som f.eks. når vi skal lave køer. Børnenes kreative arbejde bliver oftest hængt op på stuerne, hvis de ikke får det med hjem med det samme.

Børnene har også mange muligheder for at bruge deres fantasi når de bygger og konstruerer nogle ting. Det kan være i legoklodser, men på legepladsen har vi også vores udeværksted hvor børnene kan bygge med brædder, som ender med at blive f.eks. et hus eller en rumraket med. Børnenes kreativitet bliver også udviklet i sandkassen, når børnene laver kager og pynter dem med blomster, pinde eller sten. Så bliver de voksne inviteret til lækkert kagebord.

Som en del af madkulturen i Lærken og arbejdet med *Det Gode Måltid*, har vi på den ene stue i børnehaven i en længere periode haft buffet til frokost. Her har børnene selv skulle gå op og tage mad. Vores regel om at de skulle prøve at smage på alt maden var stadig gældende. Børnene fik her øvet i at vente på tur, øse mad op og træne deres motorik. De fik mere medbestemmelse, vi voksne lærte bl.a. at man godt kan have 3 forskellige slags pålæg på en rugbrødsmad. Vi oplevede at børnene fik et større overblik over hvilken mad der blev serveret, da det kom mere ned i børnehøjde. Børnene begyndte at spise en del mere mad end de havde gjort tidligere.

Vi har flere traditioner i Lærken, f.eks. serveres der påskefrokost for børnene før påskeugen, hvor der serveres traditionel mad som f.eks. sild til børnene som de får lov at smage. Op til påsken bruges der tid på at lave kreative påskeyllinger i mange variationer og der leges sanglege om det forsvundne påskeæg. På samme måde fejres danske traditioner omkring Lucia og jul.

Andre traditioner er vores bedsteforældre dag hvor bedsteforældre inviteres til at komme og plante en blomst eller plante med deres barnebarn i starten af maj måned. Vi holder sommerfest for alle børn og forældre inden sommerferien, for at give et rum for at forældre får mulighed for at mødes på tværs og dermed kan blive grobund for mange gode legeaftaler. Samtidig giver det ejerskab for Lærken blandt forældre og børn. Vi inviteret sidst i oktober til lysmorgen hvor børnene har lavet lanterner som vi tænder og inviterer forældrene til at spise morgenmad sammen med os om morgenen.

En tredje tradition vi deltager i, er **Bag for en sag** hvor vi bager med børnene og sælger det til forældre og bedsteforældre. Pengene går til et godt formål, som vi taler med børnehavebørnene om. Alle børn får lov at være med til at bage.

Evalueringskultur

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Læreplanstræet: Denne bruges til planlægning af det pædagogisk tematiserede arbejde. Træet er tilgængeligt i fællesrummet. Læreplanstræet er tegnet som et træ med seks store grene, hvor hver gren symboliserer et læreplanstema og stammen symboliserer læringsmiljøet som temaerne udspringer fra. Bladene symboliserer pædagogiske aktiviteter som tilrettelægges af personalet i forbindelse med det valgte læringsmiljø.

Vi er kun i den spæde start i brugen af læreplanstræet, men vi øver os, og glæder os til at det for alvor er implementeret og den rejse vi er på for at nå dertil.

Billede 5: Læreplanstræet som hænger i fællesrummet.

Refleksions – og evalueringsbladet: Vi har ændret lidt på det oprindelige skema og gjort det til vores eget. Vi bruger dette til den systematiske evaluering og dokumentation af planlagte og pludseligt opståede pædagogiske aktiviteter, samt dagligdagens rutiner. Det har til formål at skabe faglige refleksion og til at kaste lys på det der virker og det der ”knirker”, for at få øje på hvad vi gerne vil gøre mere og/eller mindre af. Det er planen fremadrettet at der arbejdes med dokumentet på stue-, afdelings- og personalemøder, således at der udarbejdes min. 6 skemaer gennem året.

REFLEKSIONS- OG EVALUERINGSBLADET

PÆDAGOGISK DOKUMENTATION OG DATABASERET EVALUERING I LÆRKEN

Medarbejder/e:

Dato:

1. Formål (Hvad ønsker vi at stille skarpt på og hvorfor? Problemstillinger vi ønsker at finde løsninger for, antagelser vi ønsker at af- eller bekræfte, inddrage børneperspektivet samt hvilke læreplanstemaer der indgår)
2. Planlægning og roller (Hvilke indsatser skal sættes i gang? Hvilken data vil vi gøre brug af for bl.a. at dokumentere indsatserne? Hvem gør hvad og hvad er tidsrammen?)
3. Pædagogisk dokumentation / Data (Beskriv den data der er anvendt eller vedlæg)
4. Analyse / Faglige refleksioner efter (Hvad blev vi/børnene optaget af undervejs? Hvad virkede/knirkede? Hvad undrer vi os over?)
5. Vurdering / Næste skridt (Hvad udløder vi af alt ovenstående? Hvad er vi blevet klogere på? Hvad vi gøre mere/mindre af eller afprøve? Hvad er vores nye mål?)

Sangglad pædagogisk dokumentation og evaluering: dokumentation og evaluering af Sangglad arbejdet, udviklet af Lærkens pædagogiske leder Julia.

Her ser vi på hvilke sange synger vi? hvilke læreplanstemaer er det målrettet? hvad virker? hvad virker knap så godt? hvordan arbejder vi videre?

Pædagogisk Sangglad Dokumentation og Evaluering

Sæt X ved de 2 læreplanstemaer der er tænkt som fokus for sangen

Sangens Titel	Metode: <i>fagter, lyde, tempi</i>	Alsiddig Personlig Udvikling	Kommuni- kation og Sprog	Social Udvikling	Krop, Sanser og bevægelse	Kultur, æstetik og fællesskab	Natur, udliv og science

Sangens Titel	Hvad virker / Hvad knirker?	Nye idéer:

Kemilær Sangglad

Personale- og afdelingsmøder: Her er læreplanen altid på dagsorden. Det kan være et enkelt tema eller et af de centrale elementer, hvor der diskuteres fagligt om praksisfortællinger eller pædagogiske dilemmaer. Det gøres bl.a. ved brug af ovenstående dokumentationsredskaber eller andre dialog redskaber som dialoole, kahoot el.lign.

Vi har et særligt og kontinuerligt fokus på **fælles børnesyn, leg og relationer og struktur og organisation**. Dette er tænkt til gavn for både børn og voksne, men altid med et særligt fokus på vores arbejde med kerneopgaven.

Evalueringskultur overordnet: Vi skal gerne stille og roligt se en udvikling i retning af at vi sammen evaluerer ved at være nysgerrige og undrende på den praksis vi omgives af i dagligdagen. Vi skal turde spørge ind til hinandens praksis, søge sparring om egen praksis og være åbne for at der findes andre perspektiver end vores egne og turde prøve andres ideer af.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Evaluering skal være en opsummering på de evalueringer der sker henover året og give et billede af hvordan vi hele tiden reflekterer over praksis, undrer os, indhenter og producerer data for at finde svar og i sidste ende justere vores praksis. Det skal desuden ses som en cirkulær proces der kontinuerligt genbesøges.

I praksis er det den pædagogiske leder og det faglige fyrtårn der faciliterer de forskellige processer og i sidste ende samler trådene i det endelige dokument.